

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci proti obvinenému **L. K.** pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 30/2014 na neverejnom zasadnutí 1. júla 2014 v Bratislave o návrhu na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Trestná vec obvineného **L. K.** vedená na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 1 T 30/2014 sa Okresnému súdu Piešťany **o d ň í m a** a prikazuje sa Okresnému súdu Trenčín.

O d ô v o d n e n i e

Krajský prokurátor v Trenčíne podal 10. marca 2014 na Okresný súd Piešťany pod sp. zn. 1Kv 20/13/3300 obžalobu na obvineného **L. K.** pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v skutkovej vete podanej obžaloby.

Obvinený **L. K.** prostredníctvom svojho obhajcu podal 23. apríla 2014 námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Piešťany a Krajského súdu v Trnave, pričom sa domáhal, aby na základe ním uvádzanej skutočnosti bola jeho trestná vec odňatá Okresnému súdu Piešťany a prikázaná inému okresnému súdu mimo obvodu Krajského súdu v Trnave. Svoju námietku zaujatosti odôvodnil tým, že vo veci vystupujú ako svedkovia a poškodení osoby, ktoré sú v príbuzenskom pomere s námestníkom krajského

prokurátora JUDr. Martinom Javorkom a sudkyňou Okresného súdu Piešťany JUDr. Beátou Javorkovou. Uvedená skutočnosť bola v prípravnom konaní dôvodom, na základe ktorého generálny prokurátor odňal predmetnú trestnú vec spod dozoru Krajskej prokuratúry v Trnave a prikázal ju na ďalšie konanie Krajskej prokuratúre v Trenčíne.

Z uvedeného dôvodu predseda Krajského súdu v Trnave JUDr. Anton Jaček 26. júna 2014 predložil trestnú vec obvineného L. K. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom na jej odňatie a prikázanie okresnému súdu mimo obvodu tohto krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal návrh predsedu Krajského súdu v Trnave na odňatie veci a jej prikázanie okresnému súdu mimo jeho obvod, vyjadrenia sudcov Okresného súdu Piešťany a Krajského súdu v Trnave, ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že návrh spĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.**

Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci príslušnému súdu podľa § 23 Tr. por.

Odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. je výnimkou z vyššie uvedenej ústavnej zásady.

Dôležité dôvody v zmysle § 23 Tr. por. môžu byť dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania.

Medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. patrí aj **vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z rozhodovania.**

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi a splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Dôvody možného vzniku pochybností uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sú uvedené taxatívne. Spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej veci, alebo pomer úradnej osoby k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne ich splnomocnencom a obhajcom.

Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosť). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel **pro foro interno**, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Aplikujúc tento prístup potom rozlišujeme nestrannosť **subjektívnu** (konkrétne) a nestrannosť **objektívnu alebo štrukturálnu** (abstraktnú).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sa sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával.

Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej **nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán, a predovšetkým obvineného.**

I keď zákon v § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno

mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

V posudzovanej veci príbuzenský pomer medzi svedkami a procesnými stranami na jednej strane a orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. v súdnom konaní na druhej strane takúto pochybnosť môže zakladať, čo sa napokon odzrkadlilo aj v rozhodnutí generálneho prokurátora, ktorý svojim rozhodnutím už v prípravnom konaní prakticky z tých istých dôvodov odňal vec Krajskej prokuratúre v Trnave a prikázal ju na ďalšie konanie Krajskej prokuratúre v Trenčíne.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako **zistil splnenie zákonných podmienok na vylúčenie sudcov okresného a krajského súdu**, a tým zároveň aj splnenie zákonných podmienok na odňatie a prikázanie veci, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 1. júla 2014

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová